

Juvenile Groene Reiger langs het Jaagpad

Ronald A. van Dijk

25 april - 9 juni 2006

Op dinsdagochtend 25 april 2006 werd Paul Marcus gebeld door Rein Cremer van de Vereniging 'De Oeverlanden Blijven'. Rein beweerde die ochtend een kleine reiger te hebben gezien langs de sloot langs het Jaagpad tussen het gemaal en de Schinkel. Hij twijfelde tussen Woudaapje en Kwak. Paul plaatste die dag de waarneming op het AVN; hij vermoedde op grond van de beschrijving - witte stippen op de bovendelen - dat het een 2^e kj Kwak was.

De volgende ochtend ging hij, met succes, op zoek naar de vogel. Die avond werd ik na een fietsrondje Amsterdamse Bos met Paul toch ook nieuwsgierig naar de kleine reiger en vroeg hem te wijzen waar de vogel zich bevond. We vonden de vogel al vrij snel terug in een overhangende struik langs de sloot aan de rand van het Oeverland van het Nieuwe Meer. Direct viel mij op dat de vogel wel erg klein was voor een Kwak, de lichte vleugelvlek die zichtbaar zou moeten zijn voor een Woudaapje ontbrak. Vreemd, dan toch een 2^e kj Kwak maar dan wel een erg klein exemplaar?

Die avond spitte ik alle mij beschikbaar staande literatuur door. Ik concludeerde dat het kleed van de vogel het beste paste bij 2^e kj Kwak, maar kon de details niet met zekerheid voor de geest halen.

De volgende dag, 27 april, besloot ik na mijn werk de kleine reiger te fotograferen omdat ik toch nog steeds twijfelde over de determinatie. Die avond reed ik met mijn digitale camera en telelens naar het Jaagpad en vond de vogel vrij snel terug in de buurt van de struik waar ik hem een dag eerder in had zien zitten. Omdat het bewolkt was maakte ik met diverse camera-instellingen opnames van de vogel om zeker te zijn dat er in ieder geval één foto goed gelukt zou zijn.

Thuisgekomen bekeek ik de foto's op de computer, maakte een selectie en bewerkte de foto's zo min mogelijk om een natuurgetrouw beeld te behouden. Met een schuin oog keek ik nog naar de afbeeldingen van Mangrove-reiger en Groene Reiger in Jonsson en de ANWB-gids maar dit leek me te hoog gegrepen. Dit zou dan immers of een escape, of een nieuwe soort voor Nederland zijn!

Ik besloot de beste foto door te sturen naar een aantal voor mij bekende vogelaars om hun mening te vragen over deze vogel. Enkele personen reageerden op mijn verzoek en gaven hun mening maar er kwam geen direct uitsluit met betrekking tot de determinatie.

De daaropvolgende dag las ik 's avonds de e-mail berichten en viel zowat van mijn stoel! De kleine reiger werd die ochtend door Laurens Steijn naar aanleiding van de foto gedetermineerd als Groene Reiger of Mangrove-reiger. Laurens zocht de vogel op langs het Jaagpad en kon kort daarna concluderen op basis van

Juvenile Groene Reiger, Jaagpad, 29 april 2006

FOTO: RONALD VAN DIJK

de donkere pet doorlopend tot aan de snavelbasis, de donkere lengtestrepen in de hals, de gele teugel en de bruine tinten in de nek dat het een zeer waarschijnlijk een juvenile Groene Reiger betrof. Een nieuwe soort voor Nederland!

De daarna ontstane gekte en discussie rond de vogel werd landelijk nieuws. Nadat de vogel via semafoon en DB vogelijnn bekend werd gemaakt werd het Jaagpad een soort bedevaartsoord maar dan voor vogelaars. Alle 'twitchers' voor de Nederlandse lijst moesten de vogel nu zo snel mogelijk te zien krijgen en een groot deel van vogelminnend Nederland bracht een bezoek aan de Oeverlanden. Zelfs Duitse, Belgische en Deense vogelaars waren de daaropvolgende dagen aanwezig. Ook kwam de Groene Reiger op TV bij diverse omroepen. Cameraploegen interviewden eenieder die iets nuttigs over het reigertje dacht mede te delen. Gelukkig bleef de vogel nog tot 9 juni op de plek en daarbij verplaatste hij zich steeds iets meer richting het oosten van het Jaagpad om vervolgens weer terug te keren naar een van de slaapbomen aan de westzijde.

Enkele weken na de ontdekking was het nieuwtje er af en was het mogelijk 's avonds alleen oog in oog te staan met deze prachtige vogel. In het heldere water van het ondiepe slootje was te zien dat de vogel op onder andere Stekelbaars, Kleine Watersalamander en insecten aan het jagen was. Bijna iedere keer dat de vogel een prooi op het oog had, leek deze geen schijn van kans te hebben; alles verdween in een rap tempo bij de vogel naar binnen.

De discussie met betrekking tot de determinatie van de vogel ging daarentegen nog voort. Hoe was een juvenile vogel in zulk vers kleed het gelukt de Atlantische Oceaan over te steken? Een aantal vogelaars twijfelde alsnog aan de determinatie gezien de kenmerken die tevens pasten op Mangrove-reiger. Als de vogel langer zou blijven dan zou op basis van de rui beter vastgesteld kunnen worden met welke soort we hier van doen hadden.

De vogel bleef helaas niet lang genoeg; na enkele langdurige zoekpogingen in juni kon er geconcludeerd worden dat de vogel vertrokken was. Er was nog een vervolgmelding; op 24 juni werd door Rutger Rot-scheid en Teun van Dijk een vogel gezien in de Brettenzone die op de Groene Reiger van het Jaagpad leek. Teun dacht in eerste instantie aan Kwak. Rutger vermoedde dat het de Groene Reiger betrof die in de Bretten een nieuwe voedselplek had gevonden. Helaas zijn er die dag geen foto's gemaakt en is dit niet met zekerheid vastgesteld.

De CDNA zal waarschijnlijk nog dit jaar een uitspraak doen over de determinatie en aanvaarding van deze mogelijke nieuwe soort voor Nederland.

Poetsend in de slaapboom, 29 april 2006

FOTO: RONALD VAN DIJK